

Õiguskantsleri Kantselei

Ott Lepmets
vandeadvokaat
Advokaadibüroo Lepmets & Nõges
office@leno.ee

Teie 20.05.2024 nr

Meie 27.05.2024 nr 14-1/240849/2403133

Härra vandeadvokaat

Palusite õiguskantsleril kontrollida karistusseadustiku § 12¹ punkti 2 ja § 184 lõike 2¹ põhiseadusele vastavust.

Süüteoga tekitatud varalise kahju rahalise ulatuse ja süüteokoosseisule vastava karistuse määramisel on Riigikogul suur otsustusruum. Riigikogu otsustada on, kuidas kujundada riigi karistuspoliitikat ja mõjutada kuritegelikku käitumist.

Ettepanekud karistusseadustiku muutmiseks võite esitada Riigikogule. Samuti saate sellised ettepanekud edastada Justiitsministeeriumile, kelle pädevuses on välja töötada karistusõigust puudutavaid õigusakte.

Kui tegemist on konkreetse juhtumiga, siis igaüks võib oma kohtuasja läbivaatamisel nõuda asjassepuutuva seaduse sätte põhiseadusevastaseks tunnistamist (põhiseaduse § 15 lg 1 lause 2). Karistusseadustiku eriosa paragrahvis või selle lõikes ettenähtud karistuse põhiseadusele vastavust saab kontrollida üksnes juhul, kui kriminaalasjas ei saa kohaldada mõnda üldosas sätestatud leevendavat regulatsiooni, mis näeb ette võimaluse mõista sanktsiooni alammääras sätestatust kergem karistus ja mille kohaldamisel mõistetakaristus oleks kohtu hinnangul õige (Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi 25.11.2003 otsus asjas nr [3-4-1-9-03](#), p 13; 25.09.2015 otsus asjas nr [3-4-1-13-15](#), p 30).

Õiguskantsler ei saa asuda Riigikogu asemele ja hakata kaaluma, milline võiks olla süüteoga tekitatud varalise kahju rahaline ulatus ja süüteokoosseisule vastava karistuse määr või kuidas peaks üldiselt karistuspoliitikat kujundama. Õiguskantsleri pädevuses pole kujundada karistuspoliitikat ega ette valmistada vastavaid õigusaktide eelnõusid. Sestap ei pea õiguskantsleri võimalikuks hinnata kõnealuste sätete põhiseaduspärasust. Loodetavasti on selgitusest veidi abi.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristel Lekko
õigusteenistuse juhataja-õiguskantsleri nõunik
õiguskantsleri volitusel

Kristel Lekko 693 8443, Kristel.Lekko@oiguskantsler.ee